

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Det kurdiske folk er et af de ældste kendte folk i Mellemøsten. I 600-tallet kom kurderne under indflydelse af og gik gradvis over til islam. I 1100-tallet kæmpede de under den kurdiske hærfører sultan Saladin sejrrikt mod de indtrængende korsfarere. I 1500- og 1600-tallet kom det til stridigheder mellem Perserriket og Osmannerriget, som begge ønskede at sikre sig kurdernes land, Kurdistan. I 1639 blev Kurdistan delt mellem Persien og det daværende Tyrkiet. Helt op til 1. verdenskrig søgte kurderne gennem talrige opstande både i det persiske og det tyrkiske område at kaste fremmedåget af sig. Med afslutningen af 1. verdenskrig brød det tyrkiske imperium sammen, og i 1920 indgik Tyrkiet og de allierede en fredsaftale i Sévres i Frankrig. Denne aftale indebar både oprettelsen af et frit Armenien og et frit Kurdistan. Men efter Mustafa Kemals sejr udråbtes i 1923 de befriede områder som tyrkisk nationalstat, og de allierede indgik en ny fredsaftale med Tyrkiet, hvor både de kurdiske og armenske selvstændighedsønsker blev totalt tilsidesat. De endelige grænsedragninger efter 1. verdenskrig har delt Kurdistan og det kurdiske folk imellem fem stater: Tyrkiet, Iran, Irak, Syrien og Sovjetunionen.

Antallet af kurdere kendes ikke præcist i Tyrkiet, Iran, Irak og Syrien. Nogle anslår, at kurderne i Tyrkiet udgør godt 8 millioner, i Iran 3 millioner, i Irak 2,5 millioner og i Syrien ca. en halv million. Men disse tal er sandsynligvis for lave. Kurderne anses nemlig ikke i disse lande for en særlig folkegruppe og optræder derfor ikke særskilt i statistikken. I Sovjetunionen viste en folketælling i 1970, at godt 300.000 kurdere lever i Sovjet, de fleste i Aserbajdsjån.

Fra Tyrkiet, Iran, Irak og Syrien har Danmark i tidens løb modtaget adskillige indvandrere eller flygtninge fra krigen og den nationale undertrykkelse i områderne. Trods delingen har kurderne nemlig aldrig opgivet kampen for national selvbestemmelse, og talrige oprør og konstant borgerkrig og uro har hort til dagens orden.

I Tyrkiet anerkender myndighederne simpelt hen ikke, at der findes noget, som hedder kurdere. Sproget er forbudt, og forsøg på f.eks. at udgive en kurdisk ABC har ført til fængselsstraf for forfatteren. Også i Danmark har den tyrkiske ambassade aktivt arbejdet for at bremse kurdiske indvandreres og flygtninges forsøg på at etablere kurser og anden undervisning i kurdisk. I den seneste tid er krigshandlingerne over for kurderne blevet intensiveret med flybombarde-menter af kurdiske landsbyer og stillinger, endog helt ind i Irak – efter aftale med den irakiske regering.

Irak angriber jævnligt med kemiske våben som sennepsgas de kurdiske landsbyer for at knægte selvstændighedsbevægelsen. I Iran kæmper mange kurdere sammen med modstandsbevægelsen mod ayatollahstyret i Teheran og udsættes for hård militær undertrykkelse.

Selv om Danmark ikke nu anerkender det kurdiske folks ret til et uafhængigt Kurdistan, er der ingen grund til den nuværende passivitet over for den massive undertrykkelse af kurderne, en undertrykkelse, der ofte antager et omfang og en karakter, der berettiger udtryk som folkemord. Fornægtelsen af den kurdiske identitet og det kurdiske sprog bør ikke kopieres af danske myndigheder i deres omgang med kurdere, som kommer her til landet som flygtninge eller indvandrere.

Dette beslutningsforslag er en genfremsættelse af et i folketingsåret 1986-87, 1. samling, fremsat forslag til folketingsbeslutning (Beslutningsforslag nr. B 170, se Folketingstidende 1986-87, 1. samling, forhandlingerne sp. 12529 og 12530 samt tillæg A sp. 5341).

Bemærkninger til forslagets enkelte punkter

Ad 1

Terrorbombningerne af kurdiske landsbyer i Tyrkiet og Irak har, ligesom den gammelkendte militære undertrykkelse af kurderne, ikke givet det officielle Danmark anledning til at foretage sig noget særligt, hverken på egen hånd eller i de relevante internatio-